

THOUGHT OF MAIMONIDES: BACKGROUND ON ASTROLOGY

Leviticus, Chapter 19 ספר ויקרא פרק יט

26 Ye shall not eat any thing with the blood; neither shall ye use (כו) לֹא תֹאַכְלוּ עַל הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ:
enchantment, nor observe omens.

Deuteronomy, Chapter 18

9 When you enter the land the Lord your God is giving you, do not learn to imitate the detestable ways of the nations there. **10** Let no one be found among you who sacrifices their son or daughter in the fire, who practices divination or sorcery, interprets omens, engages in witchcraft, **11** or casts spells, or who is a medium or spiritist or who consults the dead. **12** Anyone who does these things is detestable to the Lord; because of these same detestable practices the Lord your God will drive out those nations before you. **13** You must be blameless before the Lord your Go.

ספר דברים פרק יח

(ט) כִּי אַתָּה בָּא אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר יְדֹוָד אֱלֹהֶיךְ נֹתֵן לְּךְ לֹא תִלְמַד לַעֲשׁוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם: (י) לְךְ לֹא תִלְמַד לַעֲשׁוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהָם לְּא יִמְצֵא בְּךְ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבְתוֹ בָּאֵשׁ לְסִם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכּשֵּׁף: (יא) וְחֹבֵר חָבֶר וְשֹׁאֵל אוֹב מְעוֹיִן וְּתְנֵי וְדֹרֶשׁ אֶל הַמֵּתִים: (יב) כִּי תוֹעֲבַת יְדֹוָד כֶּל תַשְׁבֹת הָאֵלֶה וְדֹוֶד אֱלֹהֶיךְ עֹשֵׁה אֵלֶה וּבְּגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶה יְדֹוָד אֱלֹהֶיךְ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךְ:

Genesis, Chapter 1

14 And God said, "Let there be lights in the vault of the sky to separate the day from the night, and let them serve as signs and sacred times, and days and years.

ספר בראשית פרק א

(יד) וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרְקִיעַ הַשְּׁמִיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלְּיָלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשְׁנִים:

Isaiah, Chapter 47

13 Thou art wearied in the multitude of thy counsels. Let now the astrologers, the stargazers, the monthly prognosticators, stand up, and save thee from these things that shall come upon thee.

ספר ישעיה פרק מז

(יג) נְלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ נָא וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵוּ \{הֹבְרֵי\} שְׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכְבִים מוֹדְעִים לֶחֶדְשִׁים מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ עָלַיִרְ:

Jeremiah, Chapter 10

2 Thus saith the LORD: "Learn not the way of the heathen, and be not dismayed at the signs of heaven; for the heathen are dismayed at them."

ספר ירמיה פרק י (ב) כֹּה אָמַר יְדֹוָד אֶל דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל תִּלְמְדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמֵיִם אַל תֶּחָתוּ כִּי יֵחַתּוּ הַגֹּוֹיִם מֵהֵמָה:

Jubilees, Chapter 18

16 And in the sixth week, in the fifth year thereof, Abram sat up throughout the night on the new moon of the seventh month to observe the stars from the evening to the morning, in order to see what would be the character of the year with regard to the rains, and he was alone as he sat and observed. **17** And a word came into his heart and he said: "All the signs of the stars, and the signs of the moon and of the sun are all in the hand of the Lord. Why do I search (them) out? **18** If He desireth, He causeth it to rain, morning and evening; And if He desireth, He withholdeth it, And all things are in His hand".

B. Talmud, Shabbat 156a-156b

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קנו/א

It was recorded in R. Joshua b. Levi's notebook: He who [is born] on the first day of the week [Sunday] shall be a man without one [thing] in him — What does 'without one [thing] in him' mean? Shall we say, without one virtue? Surely R. Ashi said: I was born on the first day of

כתיב אפינקסיה דרבי יהושע בן לוי האי מאן דבחד בשבא יהי גבר ולא חדא ביה מאי [ולא חדא ביה] אילימא ולא חד לטיבו והאמר רב אשי אנא בחד בשבא הואי אלא לאו חדא לבישו the week! Hence it must surely mean, one vice. But Surely R. Ashi said: I and Dimi b. Kakuzta were born on the first day of the week: I am a king and he is the captain of thieves! — Rather it means either completely virtuous or completely wicked. [What is the reason? Because light and darkness were created on that day.] He who is born on the second day of the week will be bad-tempered — What is the reason? Because the waters were divided thereon. He who is born on the third day of the week will be wealthy and unchaste. What is the reason? Because herbs were created thereon. He who is born on the fourth day of the week will be wise and of a retentive memory. What is the reason? Because the luminaries were suspended [thereon] — He who is born on the fifth day of the week will practise benevolence. What is the reason? Because the fishes and birds were created thereon. He who is born on the eve of the Sabbath will be a seeker. R. Nahman b. Isaac commented: A seeker after good deeds. He who is born on the Sabbath will die on the Sabbath, because the great day of the Sabbath was desecrated on his account. Raba son of R. Shila observed: And he shall be called a great and holy man.

R. Hanina said to then, [his disciples]: Go out and tell the son of Levi, Not the constellation of the day but that of the hour is the determining influence. He who is born under the constellation of the sun will be a distinguished man: he will eat and drink of his own and his secrets will lie uncovered; if a thief, he will have no success. He who is born under Venus will be wealthy and unchaste [immoral]. What is the reason? Because fire was created therein. He who is born under Mercury will be of a retentive memory and wise. What is the reason? Because it [Mercury] is the sun's scribe. He who is born under the Moon will be a man to suffer evil, building and demolishing, demolishing and building, eating and drinking that which is not his and his secrets will remain hidden: if a thief, he will be successful. He who is born under Saturn will be a man whose plans will be frustrated. Others say: All [nefarious] designs against him will be frustrated. He who is born under Zedek [Jupiter] will be a right-doing man [zadkan] R. Nahman b. Isaac observed: Right-doing in good deeds. 'He who is born under Mars will be a shedder of blood. R. Ashi observed: Either a surgeon, a thief, a slaughterer, or a circumciser. Rabbah said: I was born under Mars. Abaye retorted: You too inflict punishment and kill.

It was stated. R. Hanina said: The planetary influence gives wisdom, the planetary influence gives wealth, and Israel stands under planetary influence. R. Johanan maintained: Israel is immune from planetary influence. Now, R. Johanan is consistent with his view, for R. Johanan said: How do we know that Israel is immune from planetary influence? Because it is said, Thus saith the Lord, Learn not the way of the nations, and be not dismayed at the signs of heaven, for the nations are dismayed at them: they are dismayed but not Israel. Rab too holds that Israel is immune from planetary influence. For Rab Judah said in Rab's name: How do we know that Israel is immune from planetary influence? Because it is said, and he brought

והאמר רב אשי אנא ודימי בר קקוזתא הוויין בחד בשבא אנא מלך והוא הוה ריש גנבי אלא אי כולי לטיבו אי כולי לבישו (מאי טעמא דאיברו ביה אור וחושך) האי מאן דבתרי בשבא יהי גבר רגזן מאי טעמא משום דאיפליגו ביה מיא האי מאן דבתלתא בשבא יהי גבר עתיר וזנאי יהא מאי טעמא משום דאיברו ביה עשבים האי מאן דבארבעה בשבא יהי גבר חכים ונהיר מאי טעמא משום דאיתלו ביה מאורות האי מאן דבחמשה בשבא יהי גבר גומל חסדים מאי טעמא משום דאיברו ביה דגים ועופות האי מאן דבמעלי שבתא יהי גבר חזרן אמר רבי נחמן בר יצחק חזרן במצות האי מאן דבשבתא יהי בשבתא ימות על דאחילו עלוהי יומא רבא דשבתא אמר רבא בר רב שילא וקדישא רבא יתקרי

אמר להו רבי חנינא פוקו אמרו ליה לבר ליואי לא מזל יום גורם אלא מזל שעה גורם האי מאן דבחמה יהי גבר זיותן יהי אכיל מדיליה ושתי מדיליה ורזוהי גליין אם גניב לא מצלח האי מאן דבכוכב נוגה יהי גבר עתיר וזנאי יהי מאי טעמא משום דאיתיליד ביה נורא האי מאן דבכוכב יהי גבר נהיר וחכים משום דספרא דחמה הוא האי מאן דבלבנה יהי גבר סביל מרעין בנאי וסתיר סתיר ובנאי אכיל דלא דיליה ושתי דלא דיליה ורזוהי כסיין אם גנב מצלח האי מאן דבשבתאי יהי גבר מחשבתיה בטלין ואית דאמרי כל דמחשבין עליה בטלין האי מאן דבצדק יהי גבר צדקן אמר רבי נחמן בר יצחק וצדקן במצות האי מאן דבמאדים יהי גבר אשיד דמא אמר רבי אשי אי אומנא אי גנבא אי טבחא אי מוהלא אמר רבה אנא במאדים הואי אמר אביי מר נמי עניש וקטיל

איתמר רבי חנינא אומר מזל מחכים מזל מעשיר ויש מזל לישראל רבי יוחנן אמר אין מזל לישראל ואזדא רבי יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן מניין שאין מזל לישראל שנאמר כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמדו ומאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה הם יחתו ולא ישראל ואף רב יחתו מזל לישראל דאמר רב יהודה אמר רב מניין שאין מזל לישראל שנאמר ויוצא אותו מחוצה אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם בן ביתי יורש אותי אמר לו לאו כי אם אשר יצא ממעיך אמר לפניו רבונו של עולם

him forth from abroad. Abraham pleaded before the Holy One, blessed be He, 'Sovereign of the Universe! one born in mine house is mine heir.' 'Not so,' He replied, 'but he that shall come forth out of thine own bowels.' 'Sovereign of the Universe!' cried he, 'I have looked at my constellation and find that I am not fated to beget child.' 'Go forth from [i.e., cease] thy planet [gazing], for Israel is free from planetary influence. What is thy calculation? Because Zedek [Jupiter] stands in the West? I will turn it back and place it in the East.' And thus it is written, Who hath raised up Zedek from the east? He hath summoned it for his sake.

נסתכלתי באיצטגנינות שלי ואיני ראוי להוליד בן אמר ליה צא מאיצטגנינות שלך שאין מזל לישראל מאי דעתיך דקאי צדק במערב מהדרנא ומוקמינא ליה במזרח והיינו דכתיב מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו

From Samuel too [we learn that] Israel is immune from planetary influence. For Samuel and Ablat were sitting, while certain people were going to a lake. Said Ablat to Samuel: 'That man is going but will not return, [for] a snake will bite him and he will die.' 'If he is an Israelite,' replied Samuel. 'he will go and return.' While they were sitting he went and returned. [Thereupon] Ablat arose and threw off his [the man's] knapsack, [and] found a snake therein cut up and lying in two pieces — Said Samuel to him, 'What did you do?' 'Every day we pooled our bread and ate it; but to-day one of us had no bread, and he was ashamed. Said I to them, "I will go and collect [the bread]". When I came to him, I pretended to take [bread] from him, so that he should not be ashamed.' 'You have done a good deed,' said he to him. Then Samuel went out and lectured: But charity delivereth from death; and [this does not mean] from an unnatural death, but from death itself.

ומדשמואל נמי אין מזל לישראל דשמואל ואבלט הוו יתבי והוו קאזלי הנך אינשי לאגמא אמר ליה אבלט לשמואל האי גברא אזיל ולא אתי טריק ליה חיויא ומיית אמר ליה שמואל אי בר ישראל הוא אזיל ואתי אדיתבי אזיל ואתי קם אבלט שדיה לטוניה אשכח ביה חיויא דפסיק ושדי בתרתי גובי אמר ליה שמואל מאי עבדת אמר ליה כל יומא הוה מרמינן ריפתא בהדי הדדי ואכלינן האידנא הוה איכא חד מינן דלא הוה ליה ריפתא הוה קא מיכסף אמינא להו אנא קאימנא ריפתא הוה קא מיכסף אמינא להו אנא קאימנא דשקילי מיניה כי היכי דלא ליכסיף אמר ליה מצוה עבדת נפק שמואל ודרש וצדקה תציל ממות ולא ממיתה משונה אלא ממיתה עצמה

From R. Akiba too [we learn that] Israel is free from planetary influence. For R. Akiba had a daughter. Now, astrologers told him, On the day she enters the bridal chamber a snake will bite her and she will die. He was very worried about this. On that day [of her marriage] she took a brooch [and] stuck it into the wall and by chance it penetrated [sank] into the eye of a serpent. The following morning, when she took it out, the snake came trailing after it. 'What did you do?' her father asked her. 'A poor man came to our door in the evening.' she replied, 'and everybody was busy at the banquet, and there was none to attend to him. So I took the portion which was given to me and gave it to him. 'You have done a good deed,' said he to her. Thereupon R. Akiba went out and lectured: 'But charity delivereth from death': and not [merely] from an unnatural death, but from death itself.

ומדרבי עקיבא נמי אין מזל לישראל דרבי עקיבא הויא ליה ברתא אמרי ליה כלדאי ההוא יומא דעיילה לבי גננא טריק לה חיויא ומיתא הוה דאיגא אמילתא טובא ההוא יומא שקלתה למכבנתא דצתא בגודא איתרמי איתיב בעיניה דחיויא לצפרא כי קא שקלה לה הוה קא סריך ואתי חיויא בתרה אמר לה אבוה מאי עבדת אמרה ליה בפניא אתא עניא קרא אבבא והוו טרידי כולי עלמא בסעודתא וליכא דשמעיה קאימנא שקלתי לריסתנאי דיהבית לי יהבתיה ניהליה אמר לה מצוה עבדת נפק רבי עקיבא ודרש וצדקה תציל ממות ולא ממיתה משונה אלא ממיתה עצמה

From R. Nahman b. Isaac too [we learn that] Israel is free from planetary influence. For R. Nahman b. Isaac's mother was told by astrologers, Your son will be a thief. [So] she did not let him [be] bareheaded, saying to him, 'Cover your head so that the fear of heaven may be upon you, and pray [for mercy]'. Now, he did not know why she spoke that to him. One day he was sitting and studying under a palm tree; temptation overcame him, he climbed up and bit off a cluster [of dates] with his teeth.

ומדרבי נחמן בר יצחק נמי אין מזל לישראל דאימיה דרבי נחמן בר יצחק אמרי לה כלדאי בריך גנבא הוה לא שבקתיה גלויי רישיה אמרה ליה כסי רישיך כי היכי דתיהוו עלך אימתא דשמיא ובעי רחמי לא הוה ידע אמאי קאמרה ליה יומא חד יתיב קא גריס תותי דיקלא נפל גלימא מעילויה רישיה דלי עיניה חזא לדיקלא אלמיה יצריה סליק פסקיה לקיבורא בשיניה:

Midrash Rabbah - Genesis XLIV:12

מדרש רבה בראשית פרשה מד פסקה יב

12. AND HE BROUGHT HIM FORTH WITHOUT- HA - HUZAH (XV, 5). R. Joshua said in R. Levi's name: Did He then lead him forth without the world, that it says, AND HE BROUGHT HIM FORTH WITHOUT? It means, however, that He showed him the streets of heaven, as you read, While as yet He had not made the earth, nor the outer spaces-huzoth (Prov. VIII, 26). R. Judah b. R. Simon said in R. Johanan's name: He lifted him up above the vault of heaven; hence He says to him, LOOK (HABBET) NOW TOWARD HEAVEN, HABBET signifying to look down from above. The Rabbis said: [God said to him]: 'Thou art a prophet, not an astrologer,' as it says, Now therefore restore the man's wife, for he is a prophet (Gen. XX, 7). In the days of Jeremiah the Israelites wished to entertain this belief [in astrology], but the Holy One, blessed be He, would not permit them. Thus it is written, Thus saith the Lord: Learn not the way of the nations, and be not dismayed at the signs of heaven, etc. (Jer. X, 2): your ancestor Abraham wished to entertain this belief long ago, but I would not permit him. R. Levi said: While the sandal is on your foot tread down the thorn; he who is placed below them fears them, but thou [Abraham] art placed above them, so trample them down [ignore them].

(יב) ויוצא אותו החוצה רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי וכי מחוץ לעולם הוציאו שאמר הכתוב ויוצא אותו החוצה אלא אחוי ליה שוקקי שמיא המד"א עד לא עשה ארץ וחוצות אמר רבי יהודה בשם ר' יוחנן העלה אותו למעלה מכיפת הרקיע הוא דאמר ליה הבט נא השמימה אין הבטה אלא מלמעלה למטה רבנן אמרי נביא את ואין את אסטרולוגוס שנאמר (בראשית כ) ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא בימי ירמיה בקשו ישראל לבא לידי מדה זו ולא הניח להם הקב"ה הה"ד (ירמיה י) כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמדו ומאותות השמים אל תחתו וגו' כבר אברהם אביכם בקש לבא לידי מדה זו ולא הנחתי אותו וא"ר לוי עד דסנדלא ברגליך דריס כובא וכל מי שהוא נתון למטה מהם הוא מתירא מהם אבל את שאת נתון למעלה מהם דיישם

Tosephtha Qiddushin, Chapter 5

תוספתא מסכת קדושין פרק ה

(יד) ר' נהוראי אומר מניח אני כל א<u>ומנות</u> שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שאוכלין [שכר עמלה] בעולם הזה והקרן קיימת להם לעולם הבא לפי שכל אומנות שבעולם אין עומדין לאדם אלא בנערותו בזמן שכחו עליו אבל אם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי מדת היסורין אין עושה מלאכה לסוף שמת ברעב אבל תורה משמרתו לאדם מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו בנערותו מהו אומר (ישעיה מ) וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים וגו' [בזקנותו מהו אומר (תהלים צב) עוד ינובון בשיבה וגו'] וכן אתה מוצא באברהם אבינו שברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו שנא' 'בראשית כד) ואברהם זקן בא בימים (שם) וה) ברך את אברהם בכל רמ"א שלא היתה לו בת [ר' אומר משם] ר' יהודה שהיתה לו בת ר' אלעזר המודעי אומר זו אצטגנינות שהיתה [בידו] של אברהם אבינו שהכל היו באין לפניו

ר"ש בן יוחאי אומר זו מרגלית טובה שהיתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל [הרואה אותה מיד נתרפא] משמת אברהם אבינו נטלה המקום ותלאה בגלגל חמה [מדה שניה] שלא מרד עשו בימיו [מדה שלישית] שעשה ישמעאל תשובה בימיו אחרים אומרים בת היה לאברהם ובכל שמה וברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו וכל כך למה מפני שעשה את התורה עד שלא באת שנא' (בראשית כו) עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתי מצותי חוקותי ותורותי תורתי לא נאמר אלא ותורותי מלמד שנתגלו לו